Skjøtselsplan for Langmyra, slåttemyr, Stjørdal kommune, Trøndelag fylke.

Foto: D.-I. Øien

FIRMANAVN/INSTITUSJON OG ÅRSTALL: NTNU Vitenskapsmuseet 2018
PLAN/PROSJEKTANSVARLIG: Dag-Inge Øien
OPPDRAGSGIVER: Trond Olav Beitland
LITTERATURREFERANSE (for skjøtselsplanen): (foreløpig tittel) Øien, D.-I. & Lyngstad, A. 2019. Skjøtselsplaner for fire slåttemyrer i Stjørdal og Lierne. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk notat 2019-x.

Innhold

A. Generell del 3
Beskrivelse av naturtypen 3
Forekomst og tilstand 4
Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av slåttemyr 5
Litteratur 6
B. Spesiell del: 7
Kilder 9
Ortofoto/kart 10

A. Generell del

Beskrivelse av naturtypen

Slåttemyr er områder med fuktighetskrevende vegetasjon som danner/har dannet torv, og som er preget av langvarig høsting gjennom slått. Etter opphør av slått vil arealet fortsatt regnes som slåttemyr så lenge myra er preget av de økologiske prosessene som skyldes tidligere slått. Ei slåttemyr i gjengroing vil da regnes som slåttemyr så lenge endringene skyldes opphør av slått og ikke andre naturlige prosesser (eks. forsumping, torvakkumulasjon). Ut fra denne definisjonen så slutter ei myr å være slåttemyr når de naturlige prosessene er viktigere for myras utseende og artsmangfold enn de prosessene som skyldes tidligere slått. Ei myr slutter også å være slåttemyr når andre bruksmåter eller inngrep har større innvirkning på de økologiske prosessene enn den tidligere slåtten (nedbygging, drenering, beiting, m.m.).

Myrene deles i to hovedtyper etter tilgangen på mineralnæring. **Jordvassmyr** (minerotrof/ minerogen myr) er myr som får tilført mineraler fra vann som har vært i kontakt med mineraljorda, dvs. minerogent (geogent) vann, mens **nedbørmyr** (ombrotrof/ombrogen myr) bare får tilført næring fra nedbøren. Innenfor et myrkompleks er det ofte en mosaikk mellom ulike utforminger av nedbørmyr og jordvassmyr. Jordvassmyr deles inn i fattig, intermediær, middelsrik og ekstremrik myr basert på endringer i vegetasjonen langs fattig-rik-gradienten. Dette er en av hovedgradientene på myr, og variasjonen langs denne gradienten sammen med variasjonen langs myrkant-myrflate-gradienten og tue-løsbunn-gradienten (fra tørt til vått) brukes til å dele vegetasjonen på myr inn i ulike enheter (se f.eks. Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. – NINA temahefte 12: 1-279).

Ei slåttemyr har brukbar produksjon av gras og urter som kan høstes. Jordvassmyrer har høgere produksjon i feltsjiktet enn nedbørmyrer, og det er derfor bare jordvassmyrene som ble slått. Ofte er det høgere produksjon på de rikeste myrene, og et mer variert planteliv som ofte gir seg utslag i høgere næringsverdi på høyet. De beste slåttemyrene har derfor middelsrik og ekstremrik myrvegetasjon, men fattigere myrer finnes over svært store arealer og har også vært viktige. Dette gjelder f.eks. store arealer med slåttemyr i Agder-fylkene, og mange av slåttemyrene på Vestlandet.

Langs tue-løsbunngradienten er det fastmattene som er viktigst på slåttemyrene. Her ligger vannstanden i lange perioder av vekstsesongen lågere enn røttene til plantene. Dette gir bedre oksygenforhold og bedre tilgang på næringsstoffer, som igjen gir høgere produksjon i forhold til våtere typer. Ellers har myrkantene vært viktige slåttemyrarealer. Myrkantene er ofte tresatte, og de er i dag spesielt utsatt for gjengroing. Utforminger av høgstarrmyr og mykmatte med høg produksjon har også vært viktige slåttemyrarealer.

Slåttemyrer fremstår med relativt jevn overflate uten, eller med svake, myrstrukturer, og artene er relativt jevnt fordelt. Feltsjiktet domineres av graminider (gras og starr), men rike slåttemyrer kan ha mye urter (se nedenfor). Vedvekster mangler, men myrer i gjengroing har ofte busker og trær mot kantene. Botnsjiktet er velutvikla med overvekt av teppedannende moser, torvmoser på de fattigste myrene og brunmoser på de rikeste (se nedenfor). Det er relativt få arter som utgjør det meste av fôret som høstes på slåttemyr. Først og fremst er starrartene viktige, og da spesielt de høgvokste artene flaskestarr og trådstarr. Også gråstarr, stjernestarr, slåttestarr, kornstarr, duskull, torvull, blåtopp og bjønnskjegg er viktige graminider, og alle de nevnte artene opptrer både på fattig og rik slåttemyr. På rike myrer kommer det til en rekke arter, der særbustarr, gulstarr, engstarr og breiull er viktige. Urter på både fattig og rik slåttemyr omfatter bukkeblad, rome og tepperot, mens en rekke urter, bl.a. orkidéer inngår på rikmyr (og delvis intermediær myr).

Hovedtyper av slåttemyr

Variasjonen i forekomsten av plantearter langs fattig-rik-gradienten er den viktigste på slåttemyr, og det skilles mellom tre hovedtyper langs denne gradienten. Samtidig skilles gjerne slåttemyrer i låglandet i Sør-Norge (boreonemoral og sørboreal vegetasjonssone) ut som egen type på grunn av forekomsten av låglandsarter og trusselbildet. Produksjonsverdiene nedenfor er basert på slått annethvert år på slåttemyr i Midt-Norge.

Fattig slåttemyr er i botnsjiktet dominert av torvmoser, der stivtorvmose og dvergtorvmose er de viktigste artene. Dessuten er levermoser svært vanlige. Feltsjiktet er dominert av graminider. Mykmattene har mye dystarr i feltsjiktet, og i tillegg er sivblom og bjønnskjegg blant de vanligste artene. I fastmatter er bjønnskjegg, duskull, blåtopp og starr-arter vanlige. Produksjonen ved slått varierer fra 30-50 kg/daa i mykmatter til 60-100 kg/daa i fastmatter. I fastmatter dominert av rome, og med dårlig dekning av andre karplanter, reduseres produksjonen raskt til samme nivå som for mykmatter når slåtten gjenopptas. Dette henger samme med at rome hemmes sterkt av slåtten.

Intermediær slåttemyr har et velutvikla botnsjikt og det er innslag av urter i feltsjiktet. Alle de nevnte artene fra fattig slåttemyr inngår, dessuten noen av artene som også forekommer i rik slåttemyr, som særbustarr, grønnstarr, myrklegg, sveltull, messingsmose og rosetorvmose. Flaskestarr, trådstarr, slåttestarr, gråstarr og kornstarr kan være viktige mengdearter. Produksjonen i intermediær slåttemyr er lite undersøkt, men ligger nok på nivå med fattigmyr eller noe høgere.

Rik slåttemyr har et velutvikla botnsjikt dominert av brunmoser som myrstjernemose, navargulmose, messingmose og brunmakkmose, og det er større forekomster av levermoser som brundymose. Feltsjiktet er artsrikt og dominert av grasvekster og urter. Arter som tåler slått godt, slik som sotstarr, særbustarr, gulstarr, slåttestarr, duskull, breiull, myrtust og fjellfrøstjerne er relativt vanlige eller forekommer i større mengder. Stor dominans av høge og rasktvoksende arter som blåtopp, takrør og mjødurt i kantene kan indikere gjengroing. Produksjonen ved slått varierer fra 50-100 kg/daa i mykmatter til 100-135 kg/daa i fastmatter.

Slåttemyr i låglandet skiller seg ikke vesentlig fra de andre delnaturtypene. Det viktigste er forekomsten av låglandsarter/sørlige arter som f.eks. taglstarr (myrkant), nebbstarr, smalmarihand, myrflangre, mjølkerot (intermediær myr), og i gjengroende slåttemyrer står gjerne svartor og trollhegg.

Forekomst og tilstand

Myrslått har hatt et stort omfang i Norge, og var en svært viktig kilde til vinterfôr for husdyra i det førindustrielle jordbruket. Trolig ble flere tusen km^2 myr høstet regelmessig da omfanget var på sitt største i siste halvdel av 1800-tallet. Myrslåtten avtok utover 1900-tallet, og tradisjonell høsting opphørte de fleste steder her i landet rundt 1950. I dag holdes noen få slåttemyrer i hevd med aktiv skjøtsel.

Slåttemyrer finnes over hele landet, og med tyngdepunkt i indre og midtre deler der det er store arealer av jordvassmyr og relativt korte avstander til bygder med garder. Fylkene i Midt-Norge har klart flest registrerte lokaliteter, fulgt av Oppland og Hedmark. Også Buskerud, Telemark, Agder-fylkene og fylkene i Nord-Norge har mye slåttemyr, men Buskerud, Telemark og ikke minst Nord-Norge er mangelfullt kartlagt. Slåttemyrer i låglandet i Sør-Norge (boreonemoral og sørboreal vegetasjonssone) er sjeldne, spesielt på Østlandet.

Slåttemyrer over hele landet er i dag i endring som følge av gjengroing. På myrflatene går prosessen sakte, og myrene kan fremdeles være åpne sjøl mange tiår etter at slåtten opphørte, spesielt i høgereliggende strøk. Den største endringen er at myroverflata blir mer kupert eller tuete; det blir større forskjell mellom forsenkninger og forhøyninger. I myrkantene skjer endringene raskere, og busker og kratt brer seg utover; svartor, trollhegg og pors i låglandet og i sør; dvergbjørk og vier i

høgereliggende strøk og i nord. Gråor og bjørk er også viktige arter i gjengroingsfasen, gråor først og fremst i mellomboreal sone og lågere, bjørk i alle vegetasjonssoner under skoggrensa. I tillegg øker mengden av kantarter som marikåpe, sumphaukeskjegg, mjødurt, kvitmaure og myrfioler. Også forekomsten av høge graminider som klubbestarr, takrør og blåtopp øker på bekostning av mindre arter som særbustarr, gulstarr og myrtust. I botnsjiktet øker forekomsten av oppreiste og tuedannende moser som torvmoser på bekostning av nedliggende, teppedannende moser som myrstjernemose og brunmakkmose, og et tett strølag gir et mindre velutvikla botnsjikt.

Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av slåttemyr

Skjøtsel av slåttemyr bør skje så nært opp til den tradisjonelle bruken som mulig, men målsettinga med skjøtselen er avgjørende både for stubbehøgde, slåtteintervall, slåttetidspunkt og behov for fjerning av slåttegraset. Avhengig av størrelsen på arealet kan det være hensiktsmessig med ulike skjøtselstiltak og ulik skjøtselsintensitet i forskjellige deler av området. Det kan også være hensiktsmessig å skille mellom en restaureringsfase de første årene og en årlig skjøtselsfase seinere, avhengig av graden av gjengroing.

I restaureringsfasen ryddes området for kratt, og trær tynnes og gjenstående trær kvistes opp til mannshøgde. Rydding skal skje «nedenfra», det vil si ved å ta ut busker og små trær og la store trær stå, eventuelt ta dem ut i en senere fase, avhengig av målsettingen med skjøtselen. Stubber må kappes så langt ned som mulig slik at de ikke skaper problemer ved etterfølgende slått. Kvistene/stammene på kratt og mindre busker bør dras opp og kuttes under markoverflata med øks. Etter rydding er det spesielt viktig at alt ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samla sammen og brent på egna steder, og aller helst frakta ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling.

Ved restaurering er det viktig å ikke sette i gang med mer omfattende rydding enn det en greier å følge opp med skjøtsel i ettertid. Rydding uten påfølgende slått kan gi økt gjengroing.

Ofte må områdene slås en gang i året i restaureringsfasen, og i låglandsområder kan det være nødvendig med slått to ganger i året. Etter hvert som krattoppslag reduseres og produksjonen i feltsjiktet stabiliserer seg er det i de fleste tilfellene tilstrekkelig med slått fra hvert tredje til hvert tiende år for å holde krattet i sjakk. I sørlige og lågtliggende områder kan det være nødvendig med hyppigere slått.

Slått med tohjulstraktor er et godt alternativ til ljåslått, og erfaringer fra blant annet Sølendet naturreservat i Røros viser at slått med tohjulstraktor er ca. 7 ganger raskere enn ljåslått. Bruk av kantklipper med knivblad er et alternativ i tuete og ulendt terreng, men er om lag like arbeidskrevende som ljå.

Slåttemyr bør skjøttes med slått, husdyrbeiting er ikke et godt alternativ. Beiting og slått påvirker myr på forskjellig måte. Høgt grunnvatn og torvdanning gjør myra sårbar for tråkk. Tråkk av beitedyr fører lett til skader på plantedekket og blottlegging av torv med påfølgende erosjon. Etter hvert vil busker og kratt etablere seg på forhøyninger som tråkket har skapt. Husdyr på utmarksbeite kan kanskje forsinke gjengroing på slåttemyr reint visuelt, men vil ikke kunne erstatte effekten av slåtten.

Slåttegraset kan gjerne tørkes på bakken slik at frø fra plantene frigjøres, men det bør fjernes fra slåtteområdene. Dette er først og fremst viktig for at høyet ikke skal «gjødsle» myra. I høgereliggende strøk der nedbrytinga går seint, vil høyet dessuten bli liggende på bakken i flere år og gi endra forhold for moser og mindre karplanter sammenlignet med områder som rakes, spesielt hvis produksjonen er relativt høg. Også til sammenraking vil bruk av maskiner være mye raskere enn tradisjonelle metoder med bruk av rive. Hvis høyet ikke skal brukes, kan det samles opp i hauger og

brennes. Her kan kompostering kan være et alternativ i lågereliggende områder. Dersom formålet med skjøtselen først og fremst er å holde krattet unna myrene, kan slått uten oppsamling være et alternativ i områder med relativt låg produksjon.

Litteratur

Praktiske detaljer og erfaringer omkring restaurering og skjøtsel av slåttemyr kan finnes i publikasjoner fra NTNU Vitenskapsmuseet, f.eks.:

Lyngstad, A. 2012. Kartlegging, overvåking og skjøtsel i Øvre Forra naturreservat 2012. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2012-8: 1-36.

Lyngstad, A., Øien, D.-I., Fandrem, M. og Moen, A. 2016. Slåttemyr i Norge. Kunnskapsstatus og innspill til handlingsplan. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2016-x: 1-xx.

Lyngstad, A., Øien, D.-I., Vold, E.M. og Moen, A. 2013. Slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge. A. Prioritering av lokaliteter for skjøtsel og overvåking. B. Kartlegging av slåttemyr på Østlandet 2012-2013. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2013-8: 1-96.

Øien, D.-I. og Moen, A. 2006. Slått og beite i utmark - effekter på plantelivet. Erfaringer fra 30 år med skjøtsel og forskning i Sølendet naturreservat, Røros. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2006-1: 1-57.

Rapportene er fritt tilgjengelige på www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/publikasjoner.

Se også:

Moen, A. 1989. Utmarksslåtten - grunnlaget for det gamle jordbruket. – Spor 4: 36-42.

Moen, A. og Øien, D.-I. 2012. Sølendet naturreservat i Røros: forskning, forvaltning og formidling i 40 år. – Bli med ut! 12: 1-103. Akademika forlag/Fagbokforlaget.

Norderhaug, A. m.fl.(red.) 1999. Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. – Landbruksforlaget. Boka er også tilgjengelig på Miljødirektoratets hjemmesider: www.miljødirektoratet.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner-fra-DirNat/Annet/Skjotselsboka/.

B. Spesiell del: (se veiledning til tabellen nederst i dokumentet)

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)

Navn på lokaliteten	Kommune	Områdenr.
Langmyra	Stjørdal	

ID i Naturbase	Registrert i felt av:	Dato:
	Anders Lyngstad og Dag-Inge Øien	06.07.2018

Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige)	Skjøtselsavtale:
21.08.2017: Dag-Inge Øien Øien, D.-I. & Fandrem, M. 2017. Slåttemyr på Beitlandet, Stjørdal. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk notat 2017-11: 1-13.	Inngått år: Utløper år:

Hovednaturtype:	% andel	Utforminger:	% andel
Slåtte- og beitemyr	100	Rik slåttemyr	90
Tilleggsnaturtyper:		Intermediær slåttemyr	10
Rikmyr	90		
Arealene med rikmyr overlapper med slåttemyrareal.			

Verdi (A, B, C):	Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.)
A	Bilder fra lokaliteten fins hos NTNU Vitenskapsmuseet. Belagte arter er innlemmet i NTNU Vitenskapsmuseet sine botaniske samlinger.

Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)

Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):				Vegetasjonstyper:
< 20 m	x	God		Slått				L2 Intermediær fastmattemyr
20 - 50 m		Svak		Beite	x			L3 Intermediær mykmatte/løsbunnmyr
50-100 m		Ingen	x	Torvtekt				M2 Middelsrik fastmattemyr
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling				M3 Ekstremrik fastmattemyr
		Dårlig		Brenning				M4 Rik mykmatte/løsbunnmyr

OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtselsplanen)

INNLEDNING

Trøndelag har store arealer myr generelt, og slåttemyr spesielt, og den nordlige delen (tidligere Nord-Trøndelag fylke) er det området i Norge der slåttemyr er best undersøkt (se bl.a. Lyngstad 2016). Alle typer jordvannsmyr (minerotrof myr) ble nyttet som slåttemyr, men myrmassivtypene bakkemyr og flatmyr har vært viktigst, og særlig de myrene som har rik (basekrevende) vegetasjon. Tradisjonen med myrslått har vært viktig i hele landet, og Trøndelag er en av regionene der myrslåtten ser ut til å ha vært viktigst. Dette skyldes nok at det har vært mye godt egnet myr tilgjengelig, samt at behovet for høy fra utmarka har vært stort. Opphør av slått med påfølgende gjengroing er den største trusselen mot slåttemyrene, og særlig slåttemyrkanten er utsatt.

BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG:

Langmyra ligger på Beitlandskammen, på nordsida av Forradalen i Stjørdal kommune, et utmarksområde dominert av myr og barskog, og typisk for denne delen av Trøndelag. Berggrunnen i området er dominert av leirskifer (geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/), med til dels tjukke morenelag. Området har et relativt oseanisk klima og ligger hovedsakelig i mellomboreal vegetasjonssone og i overgangen mellom svakt oseanisk og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (Moen 1998). Langmyra strekker seg i nord-sørretning fra Svartåsen og nesten helt ned til innmarka på gården Øvre Beitlandet (kart). Myra ligger 355-375 m o.h. og utgjør ca. 70 daa.

NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER

Flatmyr dominerer, men det er mindre partier med bakkemyr i nord. Det aller meste av vegetasjonen er rikmyr, til dels ekstremrik. Rik mykmatte er vanlig på de flate partiene. I nordvest er det partier med intermediær bakkemyr (fastmatte).

ARTSMANGFOLD:

Trådstarr (*Carex lasiocarpa*) dominerer i feltsjiktet, og arter som gulstarr, dystarr, engmarihand, tettegras og myrklegg (*Carex flava, C. limosa, Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata, Pinguicula vulgaris, Pedicularis palustris*) er vanlige. Innslag av klubbestarr, engstarr, breiull og brudespore (*Carex buxbaumii, C. hostiana, Eriophorum latifolium, Gymnadenia conopsea*). Trillingsiv (*Juncus triglumis*) ble observert i en rikkilde i kanten øst på myra. Hjertegras (*Briza media*) ble funnet i rik myrkantvegetasjon nord på Langmyra, like utenfor avgrensingen av skjøtselsområdet. Myrstjernemose og stormakkmose (*Campylium stellatum, Scorpidium scorpidoides*) dominerer i botnsjiktet, og ellers forekommer det mye brunmakkmose, messingmose, vritorvmose, rosetorvmose og fettmose (*Scorpidium cossonii, Loeskypnum badium, Sphagnum contortum, S. warnstorfii, Aneura pinguis*).

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:
Flere av myrene ved Beitlandet ble slått i tidligere tider, på Langmyra pågikk dette fram til ca. 1950. I dag beites området av storfe. Størsteparten av Langmyra er lite preget av gjengroing. Den er åpen (svært lite busker), og med jevn overflate (foto), men det er noe tuedannelse og spredte busker i bakkemyra i nord, spesielt ut mot kantene. Det vil kreve relativt lite ressurser å gjenoppta slåtten og skjøtte myra som slåttemyr.

FREMMEDE ARTER:

KULTURMINNER:
I følge grunneier skal det finnes rester etter 4 stakkstenger på Langmyra (se kart), to av dem er lokalisert. Øst for Langmyra går det en gammel ferdselsveg (se kart).

SKJØTSEL OG HENSYN
Hele Langmyra, med unntak av de blauteste partiene (se kart), slås med noen års mellomrom. Vi foreslår at arealet deles i to, slik at halvparten slås hver gang. Vi anbefaler at tohjulstraktor brukes. Det er behov for noe rydding av spredte kratt, men dette utgjør neppe mer enn et areal på 2-3 daa. Slåttegraset og rydddingsavfall må samles opp og tas ut av området eller brennes. Den gamle ferdselsvegen som går langs østsida av Langmyra bør brukes til å frakte utstyr inn i området og evt. slåttegraset ut, men det siste partiet vil kreve en del oppgradering (se skjøtselsplan for Indre Steinmyra). Evt. brenning bør skje på bålplasser som bør etableres langs kanten av myra i sør. Mindre arealer i nord ligger på Meraker bruks eiendom (se kart) og evt. skjøtsel her må avklares med dem.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP:
Langmyra ligger i et område som er dominert av minerotrofe myrkompleks, og det er registrert flere slåttemyrer i området.

VERDIBEGRUNNELSE:
Langmyra er ei relativt stor slåttemyr (> 50 daa) som fremdeles er åpen og bærer tydelig preg av langvarig hevd. Den er dominert av rik myrvegetasjon, og har innslag av ekstremrik myrvegetasjon. Dette tilsier verdi A – svært viktig. Det er også gode muligheter for skjøtsel av myra på grunn av beliggenhet og god tilstand.

SKJØTSELSPLAN

DATO skjøtselsplan:	UTFORMET AV:	FIRMA:
Desember 2018	Dag-Inge Øien og Anders Lyngstad	NTNU Vitenskapsmuseet, Institutt for naturhistorie

UTM	Gnr/bnr.	AREAL (nåværende):	AREAL etter evt.restaurering:	Del av verneområde?
PR 15, 43-44	305/1 og 308/5	44 daa	44 daa	Nei

Kontakt med grunneier/bruker (ev /informant). Før opp tidsperioder, ev datoer.	Type kontakt (befaring, tlf, e-post med mer)
Navn: Trond Olav Beitland, 21.08.2017, 6.07.2018 og på epost flere ganger siden våren 2017.	Befaring, samtale, epost

MÅL:

Hovedmål for lokaliteten: Gjenoppta slått av storparten av myrkomplekset som utgjør Langmyra, og tilbakeføre området til slik det framsto da arealene ble brukt til utmarksslått. Langmyra er en av to slåttemyrer i området Beitlandskammen som det er laget skjøtselsplan for. Den andre slåttemyra er Indre Steinmyra. Skjøtselen av disse to må sees i sammenheng.

Konkrete delmål: Gjenoppta slått av 44 daa intermediær, middelsrik og ekstremrik myr i løpet av perioden 2019-2028. Rydding og gjenåpning av myrkanter, slik at disse blir mer lysåpne. Området deles i to i henhold til vedlagte kart. Skjøtselen starter i sør med slått og rydding av kratt på 23 daa i sør, deretter 21 daa i nord i 2020. Nettoareal som skal slås (minus bløte partier/vann) er hhv. 22 og 19 daa. Vi anbefaler at arealene deretter slås hvert fjerde år, slik at slåtten gjentas i sør i 2023 og 2027, og i nord i 2024 og 2028. Mellom hver slått bør det vurderes å slå kantene med tohjulstraktor for å hindre buskoppslag, spesielt de første årene.

Ev. spesifikke mål for delområde(r): Ingen

Tilstandsmål arter: Opprettholde artsmangfoldet karakteristisk for slåttemyrene.

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing: Ingen

AKTUELLE TILTAK:	Prioritering (år)	Ant daa og timer	Kontroll: (Dato)
Generelle tiltak:			
Rydding på Langmyra sør	2019	2 daa/10 t	
Rydding på Langmyra nord	2020	1 daa/5 t	
Slått med tohjulstraktor på Langmyra sør	2019, 2023, 2027	22 daa/11 t	
Slått med tohjulstraktor på Langmyra nord	2020, 2024, 2028	19 daa/10 t	
Raking, oppsamling og bortkjøring av høy på Langmyra sør	2019, 2023, 2027	23 daa/30 t	
Raking, oppsamling og bortkjøring av høy på Langmyra nord	2020, 2024, 2028	21 daa/28 t	
Total arbeidsmengde per år blir da: 51 t i 2019, 43 t i 2020, 41 t i 2023 og 2027, 38 t i 2024 og 2028			
Aktuelle restaureringstiltak, utover de generelle:			
Aktuelle årlige skjøtselstiltak, utover de generelle:			

UTSTYRSBEHOV: Tohjulstraktor med slåttesnute (bjelkeslåmaskin) eller tilsvarende redskap, firhjuling med svans/henger for oppsamling/transport av gras, river, kantklipper (evt. ljå og slipestein for sliping av ljåblad), øks, motorsag.

OPPFØLGING:
Skjøtselsplanen skal evalueres innen, 10 år: Etter slåtten i 2028.

Behov for registrering av spesifikke artsgrupper: Ingen

Tilskudd søkt år:		Søkt til:	
Tilskudd tildelt år:		Tildelt fra:	

Skjøtselsavtale parter:

ANSVAR:
Person(-er) som har ansvar for iverksettelse av skjøtselsplanen.

Kilder

Dag-Inge Øien og Anders Lyngstad: Feltregistreringer i området 6. juli 2018.

Lyngstad, A. 2016. Slåttemyrundersøkelser i Nord-Trøndelag 2013-2014. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2016-2: 1-117.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. – Statens kartverk, Hønefoss.

Øien, D.-I. & Fandrem, M. 2017. Slåttemyr på Beitlandet, Stjørdal. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk notat 2017-11: 1-13.

Ortofoto/kart

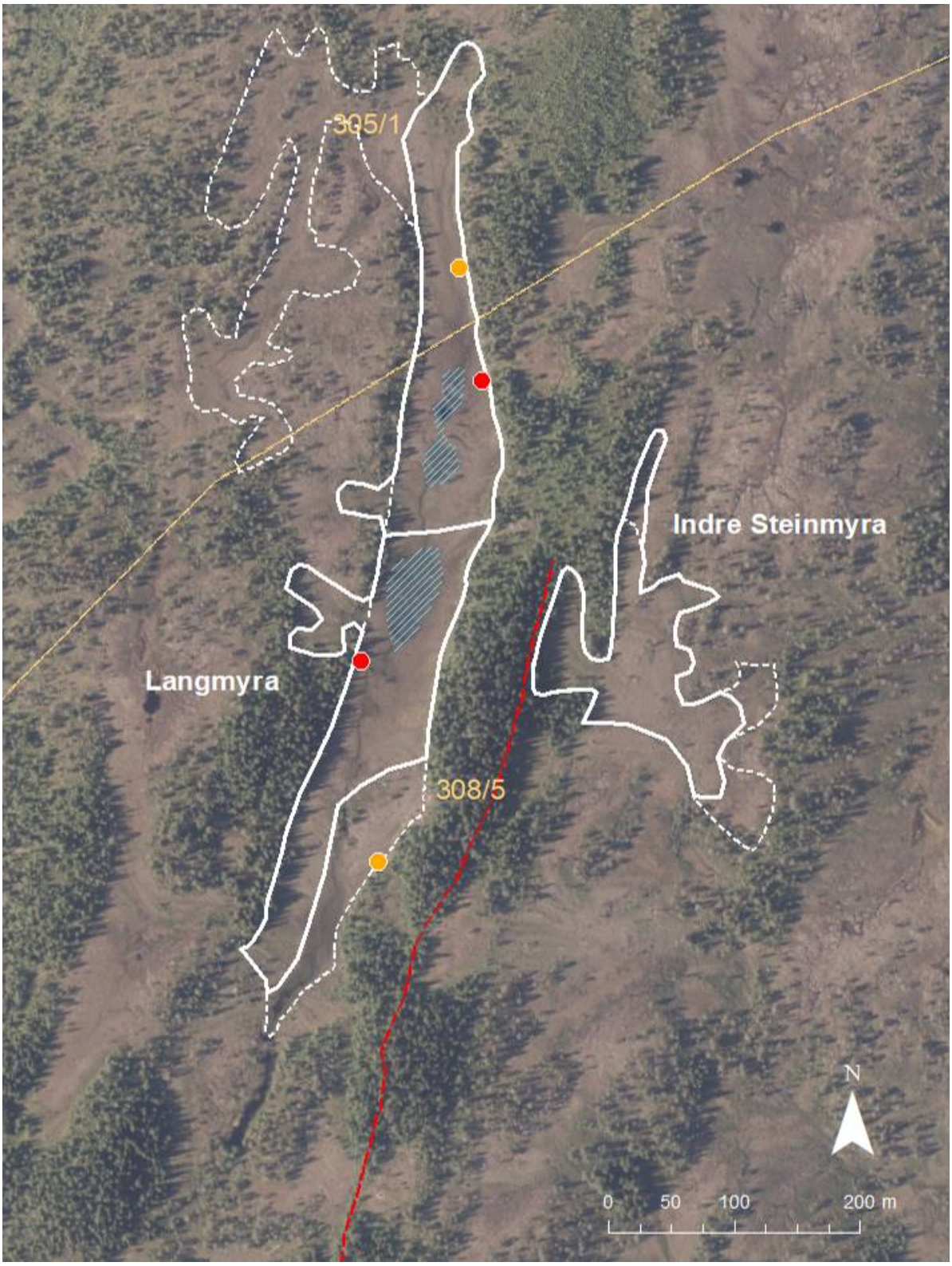

Kart som viser arealene som skal skjøttes (tjukk kvit strek) på Langmyra (delt i to) og Indre Steinmyra. Kvit stipla linje angir avgrensing av myrene ved kartlegginga i 2017. Gul stipla linje viser grensa mellom eiendommene til Meraker bruk (i nord) og Trond Olav Beitland (i sør). Rød stipla linje angir en gammel ferdselsveg. Blå skravur angir blaute parti på Langmyra. Røde punkter angir rester av to stakkstenger som ble funnet i 2018. Gule punkter angir omtrentlig plassering av to andre stakkstenger, som skal ha stått på Langmyra men disse er ikke funnet igjen.

Bilder

Vegetasjonsgrense mellom rik (høyre) og fattig (venstre) myrvegetasjon vest på Langmyra. Denne vegetasjonsgrensa er samtidig avgrensing for skjøtselsområdet på denne delen av myra. Bilde tatt mot øst. Foto A. Lyngstad 6.7. 2018.

Trillingsiv (*Juncus triglumis*) i rikkilde i kanten av Langmyra. Foto A. Lyngstad 6.7. 2018.

Engmarihand (*Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata)* i mykmatte på de flate partiene av Langmyra.
Foto: D.-I. Øien 6.7. 2018

Bakkemyr med rik vegetasjon nord på Langmyra. Foto A. Lyngstad 6.7. 2018.

Artsliste

Norsk navn	Vitenskapelig navn
Trær, busker og lyng	
Bjørk	*Betula pubescens*
Bleikvier	*Salix hastata*
Blokkebær	*Vaccinium uliginosum*
Dvergbjørk	*Betula nana*
Einer	*Juniperus communis*
Furu	*Pinus sylvestris*
Gran	*Picea abies*
Gråor	*Alnus incana*
Kvitlyng	*Andromeda polifolia*
Rogn	*Sorbus aucuparia*
Røsslyng	*Calluna vulgaris*
Skrubbær	*Chamaepericlymenum suecicum*
Sølvvier	*Salix glauca*
Tyttebær	*Vaccinium vitis-idaea*
Tågebær	*Rubus saxatilis*
Øyrevier	*Salix aurita*

Norsk navn	Vitenskapelig navn
Urter	
Bjønnbrodd	*Tofieldia pusilla*
Blåknapp	*Succisa palustris*
Blåkoll	*Prunella vulgaris*
Brudespore	*Gymnadenia conopsea*
Bukkeblad	*Menyanthes trifoliata*
Dvergjamne	*Selaginella selaginoides*
Enghumleblom	*Geum rivale*
Engmarihand	*Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata*
Fjellaugnetrøst	*Euphrasia wettsteinii*
Fjellfrøstjerne	*Thalictrum alpinum*
Fjelltistel	*Saussurea alpina*
Flekkmarihand	*Dactylorhiza maculata*
Følblom	*Leontodon autumnalis*
Harerug	*Bistorta vivipara*
Jåblom	*Parnassia palustris*
Kattefot	*Antennaria dioica*
Korallrot	*Corallorhiza trifida*
Kvit nøkkerose	*Nymphaea alba*
Kvitbladtistel	*Cirsium heterophyllum*
Kvitmaure	*Galium boreale*
Kvitveis	*Anemone nemorosa*
Lappmarihand	*Dactylorhiza lapponica*
Lusegras	*Huperzia selago*
Mjødurt	*Filipendula ulmaria*
Myrfiol	*Viola palustris*
Myrklegg	*Pedicularis palustris*
Myrsauløk	*Triglochin palustre*
Myrsnelle	*Equisetum palustre*
Nattfiol	*Platanthera bifolia*
Rome	*Narthecium ossifragum*
Rundsoldogg	*Drosera rotundifolia*
Sivblom	*Scheuchzeria palustris*
Skavgras	*Equisetum hyemale*
Skogmarihand	*Dactylorhiza fuchsii*
Skogstjerne	*Trientalis europaea*
Smalsoldogg	*Drosera longifolia*
Småmarimjelle	*Melampyrum sylvaticum*
Småtveblad	*Listera cordata*
Stormarimjelle	*Melampyrum pratense*
Stortveblad	*Listera ovata*
Svarttopp	*Bartisa alpina*
Svæve	*Hieracium sp.*
Tepperot	*Potentilla erecta*
Tettegras	*Pinguicula vulgaris*

Norsk navn	Vitenskapelig navn
Grasvekster	
Bleikstarr	*Carex pallescens*
Blåtopp	*Molinia caerulea*
Breiull	*Eriophorum latifolium*
Bråtestarr	*Carex pilulifera*
Duskull	*Eriophorum angustifolium*
Dystarr	*Carex limosa*
Engfrytle	*Luzula multiflora coll.*
Engkvein	*Agrostis capillaris*
Engstarr	*Carex hostiana*
Finnskjegg	*Nardus stricta*
Flaskestarr	*Carex rostrata*
Geitsvingel	*Festuca vivipara*
Grønnstarr	*Carex demissa*
Gulaks	*Anthoxanthum odoratum*
Gulstarr	*Carex flava*
Gulstarr x engstarr	*Carex flava x hostiana*
Hengeaks	*Melica nutans*
Hårstarr	*Carex capillaris*
Klubbestarr	*Carex buxbaumii*
Kornstarr	*Carex panicea*
Loppestarr	*Carex pulicaris*
Marigras	*Hierochloe odorata*
Nebbstarr	*Carex lepidocarpa*
Ryllsiv	*Juncus articulatus*
Sauesvingel	*Festuca ovina*
Skogsiv	*Juncus alpinoarticulatus*
Slirestarr	*Carex vaginata*
Slåttestarr	*Carex nigra* var. *nigra*
Småbjønnskjegg	*Trichophorum cespitosum* ssp. *cespitosum*
Stjernestarr	*Carex echinata*
Strengstarr	*Carex chordorrhiza*
Sveltstarr	*Carex pauciflora*
Sveltull	*Trichophorum alpinum*
Særbustarr	*Carex dioica*
Sølvbunke	*Deschampsia cespitosa*
Torvull	*Eriophorum vaginatum*
Trillingsiv	*Juncus triglumis*
Trådstarr	*Carex lasiocarpa*